1789-90

904.

Scholae in Polonia

Cracoviense Gymnasium

Rozłożenie nauk na rok 17 89/90.

Kraków Św. Anny

1789/90

Rozłożenie nauk na rok 1789/90.

ROZŁOZENIE NAUK

Dzienne, na godziny, porządkiem sześciu Klass, z odmianą Professorow, z Roku 1789. na Rok 1790.
Trzynastego Roku po wprowadzeniu do Szkół Krakowskich układu Nauk, od P. K. E. na cały Norod przepisanych.

Klassy.	Godziny.	Poniedziałek.	Wtorek.	Srzoda.	Czwartek.	Piątek.	Sobota.
I.	od 8. do 9. od 9. do 10.	Piérwsza część Grammatyki. Wypisy Łacinskie na tęż Klassę.	Arytmetyka.	Grammatyka. Wypisy Łacińskie.	Arytmetyka.	Grammatyka. Wypisy Łacińskie.	Arytmetyka.
	od 2. do 3. od 3. do 4.	Formowanie Charakteru. Początki Jeografii teraźniéyszey.	Rysunki.	Moralna na tę Klassę. Wypisy Łacińskie do moralnéy.	Rysunki.	Formowanie Charakteru. Początki Jeografii teraźnieyszéy.	Grammatyka. Wypisy Łacińskie.
II.	od 8. do 9. od 9. do 10.	Drugá część Grammatyki. Wypisy Łacińskie na tęż Klassę.	Arytmetyka o liczbach całkowitych i Łama:	Grammatyka. Wypisy Łacinskie z Autorów.	Arytmetyka.	Grammatyka. Wypisy Łacińskie.	Arytmetyka.
	od 2. do 3. od 3. do 4.	Formmowanie Charakteru. Dalsza wiadomość Jeografii teraźnieyszéy.	Rysunki.	Grammatyka. Moralna i Wypisy Łacinskie do niéy.	Rysunki.	Charakter. Dalsza wiadomość Jeografii teraźnieyszéy.	Grammatyka Wypisy Łacińskie.
III.	od 8. do 9. od 9. do 10.	W. Tzecia część Grammatyki. Tłumaczenie Wypisow Łacińskich z Korneliusza Neposa, i Listy Cycerona.	M. Nauka o Stosunkach, i Proporcyach z przystusowaniem do Reguły Trzech, ciągow i Logarytm:	W. Grammatyka. Tłumaczenie Wypisów Łacinskich.	M. Jeometrya do Rozdziału XII. z Xięgi Elementarnéy Części pierwszéy.	W. Grammatyka. Tłumaczenie Wypisów Łacińskich.	M. Jeometrya.
	od 2. do 3. od 3. do 4.	P. Dzieie Assyryiskie, Perskie z Jeografią i Wypisami Łacińskiemi. Moralna, o powinnościach wzaiemnych, czyli o przystoynem obcowaniu i pożyciu iednego z drugiem.	Rysunki.	F. Historya Naturalna, o Ogrodnictwie i Wypisy do niey Łacińskie P. Moralna, Wypisy Łacinskie do Dzieiow i Moralnéy.	Rysunki.	G. Historya Naturalna, o Ogrodnictwie. Wypisy do niéy Łacińskie.	W. Grammatyka. Wypisy Łacińskie.
IV.	od 8. do 9. od 9. do 10.	M. Konczenie części pierwszéy Jeometryi. Część druga, i Praktyka, z przystusowaniem do Jndzinieryi.	F. Wstęp do Fizyki.	M. Konczenie części pierwszéy Jeomet: Część druga, i Praktyka, i t. d.	F. Wstęp do Fizyki.	M. Konczenie części pierwszéy Jeometryi. Część druga, i Praktyka i t. d.	P. Moralna Prawo Natury. Wypisy Łacińskie do tegoż.
	od 2. do 3. od 5. do 4.	M. Początki Algebry. W. Wypisy Łacińslie z Autorow Klassycznych, i Cwiczenie się w Wymowie.	Rysunki.	P. Dzieie Greckie z Jeografią. Wypisy Łacinskie do tychże. M. Algebra.	Rysunki.	W. Wypiszy Łacińskie i ćwiczenie się w Wymowie.	F. Historya Naturalna o Rolnictwie. Wypisy Łacińskie do tegoż.
V.	od 8. do 9. od 9. do 10.	F. Fizyka pierwszoletnia. O. Ogniu. Optyka, Katoptryka, Dyoptryka. O Elektryczności, i sile Magnetyczney.	P. Prawo, Ekonomiczne.	F. Fizyka pierwszoletnia. O ogniu. Optyka, Katoptryka, Dyoptryka. O Elektryczności, i sile Magnetyczný.	P. Prawo Ekonomiczne.	F. Fizyka pierwszoletnia. o Ogniu. Optyka, Katoptryka, Dyoptryka. O Elektryczności, i sile Magnetycznéy.	Zoologia, czyli Historya Naturalna o Zwierzętach. Wypisy Łacińskie do tey Historyi stusowne.
	od 2. do 3. od. 3. do 4.	W. Wypisy z Poetów Klassycznych w rozmaitem rodzaiu, i Mowy niektore z Autorów. F. Botanika.	Rysunki.	W. Cwiczenie się w Wymowie. Tłumaczenie Wypisów Łacińskich, i Mów niektórych z Autorów.	Rysunki.	M. Powtorzenie części drugiéy Jeometryi, i pierwsze początki Jndzinieryi. Dokonczenie Algebry.	M. Powtorzenie część drugiey Jeometryi, pierwsze początki. Jndzinieryi. Dokonczenie Algebry.
VI.	od 8. do 9. od 9. do 10.	P. Moralna, Prawo Polityczne, Narodow, i Kraiowe, tak Polityczne, iako i Cywilne.	W. Uwagi i wiadomości o Wymowie i Poezyi Mowy, Cycerona Liwiusza, Kurcyusza, Tacyta, List Horacego *de Arte Poetica.*	P. Prawo Polityczne, Narodów, i Kraiowe, tak Polityczne, iako i Cywilne.	W. Uwagi i wiadomości o Wymowie i Poezyi. Mowy, Cycerona i t. d. i dawnych Polaków.	P. Prawo Polityczne, Narodów, i Kraiowe. tak Polityczne, iako i Cywilne.	W. Uwagi i wiadomości o Wymowie i i Poezyi. Listy Cycerona i t. d Mowy dawnych Polaków.
	od 2. do 3. od 3. do 4.	F. Historya sztuk i Kunsztów, i Wypisy Łacińskie do teyże. M. Loika.	Rysunki.	M. Loika. F. Historya sztuk, i kunsztów z Wypisami Łacińskiemi.	Rysunki.	P. Dzieie Królestwa Polskiego z Jeografią. Wypisy Łacińskie z Pisarzy Polskich.	P. Moralna, i Prawo. Wypisy Łacińskie do Moralney.
Język Niemiecki.	od 10. do 11. od 1. do 2.	Lekcya postępuiących, i doskonalących się. Lekcya poczynaiących.	Lekcya postępuiących i doskonalących się. Lekcya poczynaiących.	Lekcya postępuiących, i doskonalących się. Lekcya poczynaiących	Lekcya postępuiących i doskonalących się. Lekcya poczynaiących	Lekcya postępuiących i doskonalących się. Lekcya poczynaiących	Lekcya postępuiących i doskonalących się. Lekcya poczynaiących
Język Francuzki.	od 10. do 11. od 1. do 2.	Lekcya poczynaiących. Lekcya postępuiących, i doskonalących się.	Lekcya poczynaiących, Lekcya postępuiących, i doskonalących się.	Lekcya poczynaiących Lekcya postępuiących i doskonalących się.	Lekcya poczynaiących Lekcya postępuiących i doskonalących się.	Lekcya poczynaiących Lekcya postępuiących i doskonalących się.	Lekcya poczynaiących. Lekcya postępuiących i doskonalących się.

Metr Rysunków we Wtorki i Czwartki od godziny drugiéy z południa, przez dwie godziny ciągle Rysunki Uczniom dawać będzie. Nauczyciel Matematyki dla ćwiczenia w praktyce Jeometryi, wyprowadzać będzie Uczniów w czasach rekreacyi na pola, i inne mieysca, końcem wykonania rozmiaru, ukazuiąc na zmysły użytek narzędzi Matematycznych.

Głoski wielkie, przy każdéy Nauce wypisane, oznaczaią Nauczyciela téy Nauki, i tak W. znaczy Wymowy. P. Prawa i t. d.

OSTRZEZENIA

Rozpoczęcie Roku Szkolnego dnia 29. Września, koniec zaś tegoż Roku dnia 29. Lipca.

1. W dni Szkolne o kwadransie na osmą wszystkich Klass Uczniowie do Szkoł zeyść się powinni tak; aby na Mszy S. zaraz następuiącéy, w przyzwoitym porządku wraz z domowemi Dozorcami wszyscy znaydowali się, po którey skończonéy porządnie wyszedłszy, maią odmawiać Lekcye, przed wyznaczonemi na to od Nauczycieli. Szkoły zaś same (które zawsze od wezwania DUCHA S. zaczynać się maią) rano od 8. do 10. a z południa, od 2. do 4. godziny iednostaynie trwać będą.

2. W Niedziele, i Uroczyste Swięta, o wpół do dziewiątéy godzinie, wszystkich Klass Uczniowie, razem i ich nomowi Dozorcy. do Kościoła schodzic się maią: gdzie wysłuchawszy Mszy S. Iwszey i IIgiéy Klassy Uczniowie, do swych Klass na Chrześciańską Maukę odeydą (wyiąwszy dni Spowiedzi w które Kazania z innemi słuchać obowiązani) innych zaś czterech wyzszych Klass Uczniowie, słuchać będą Kazania. Prócz tego w czasie Adwentu i Wielkiego Postu, będzie dawany wszystkich Klass Uczniom w Szkołach Katechizm, w Adwencie zaraz po Mszy S. a w Poście z południa o godzinie w poł drugiéy.

3. Co Miesiąc wszystkich Klass Uczniowie w swoiém Kościele spowiadać się bedą, oddaiąc Spowiednikowi kartki, ręką własną pisane, wewnątrz Jmie i Nazwisko każdego spowiadaiącego się zamykaiące, a zwierzchu oznaczaiące Klassę w którey zostaie. Do téy Spowiedzi wyynaczone są czasy następuiące: W Pazdzierniku S. JAN KANTY; w Listopadzie S. STANISŁAW KOSTKA, w Grudniu Niepokalane Poczęcie P. MARYI; w Styczniu Nowy Rok; w Lutym N. P. GROMNICZNA; w Marcu S. KAZIMIERZ, lub naybliższa tegoż S. Niedziela, w Kwietniu Spowiedź Wielkanocna; w Maju S. STANISŁAW; w Czerwcu SS. PIOTR i PAWEŁ, w Lipcu ostatnia Niedziela przed zakończeniem Nauk.

4. Używanie Języka Łacińskiego w domu, i Szkole między Uczniami zaleca się, w który, aby się Uczniowie lepiey wprawili, dawane im będą Kompozycyie raz z Polskiego Języka na Łaciński, drugi raz z Łacińskiego na Polski na Niedziele, Swięta, i dni rekreacyyne, tak: aby Nauczyciel Moralnéy Nauki, do takowéy Kompozycyi wyznaczenia miał Niedzielę: Wymowy Wtorek, Fizyki Czwartek, a Matematyki następuiącą Niedzielę, i tak daléy tym porządkiem.

5. Procz tego wszystkich Klass Uczniowie obowiązani są uczyć się Języków Obcych toiest Francuzkiego, i Niemieckiego, które dzien w dzień rano i z południa, nawet w czasie popołudniowych rekreacyy, dawane będą, tak aby Język Francuzki bywał zrana dla poczynaiących, a z południa dla postępuiących, i dla doskonalących się: Niemiecki zrana, dla postępuiących, i doskonalących się; a społudnia dla poczynaiących.

6. Na rysunki także (które we Wtorki, i Czwartki od drugiéy godziny społudnia do czwartéy dawane będą) wszyscy chodzić obowiązani. Do czego wcześnie przygotować sobie powinni podwóyne sexterny, to iest ieden na rysunki służące do zarysowania łąk drzew, lasow, gór i t. d. drugi do wydawania członków i postaci Ludzkich. i t. d.

7. Każdy Uczeń wszystkich tych Nauk, bez wyiątku uczyć się ma, które w iego Klassie dawane będą, i z nich wszelkim sposobem poszukiwać pożytku.

8. Każdy Uczeń obowiązany iest mieć domowego Dyrektora. Nie może zaś ani sam Uczeń Dyrektora obierać, ani sam Dyrektor z własnéy woli Ucznia w prywatny dozor przyimować, a ni raz przyiętego z woli zwierzchności, bez dołożenia się téyże od siebie oddalać. Nie powinien także pobocznych zaleceń siebie do Rodziców Uczniów poszukiwać, gdyż iezli iest w pełnieniu obowiązków względem Uczniów wiernym, będzie miał przez same sprawiedliwość pewne od swéy Zwierzchności zalecenie.

9. Dany od Zwierzchności Dyrektór, Ucznia swego od dnia przyięcia cały Rok w swym dozorze, to iest: do tegoż dnia, drugiego Roku trzymać powinien Azatem obowiązkiem iego będzie i wakacye z swym Uczniem (byle inna umowa z Rodzicami nie zaszła,) przepędzić. Tenże Dyrektór, Xiążek innych, prócz danych od P. Kommissyi do uczenia używać nie może, Uczniów swoich do Szkoł i Kościoła odprowadzać powinień, w przod niż do Szkoły poydą, onych z Nauk doświadczać: iako i po skończonych Szkołach sprawę od nich z pożytku odbierać ma: powinien bydź strożem zdrowia i obyczaiów Uczniów sobie powierzonych.

10. Czynienie po rannych i po obiednich Szkołach z Uczniami korrepetycyi (przy czym fukan a i groźnych wyrazów strzedz się potrzeba), odczytywanie Kompozycyi maiących bydź w Szkole oddawanych, i onych własną ręką podpisywanie dla znaku poprawy. Poprawianie Sexternów, i wprawianie w należyte zachowanie Pisowni; rozmawianie Językiem Łacińskim, mianowicie z Uczniami wyzszych Klass, lub obcym naprzemiany, iest każdego Dyrektora obowiązkiem.

11. Naybardziéy każdy Dyrektor starać się ma aby przykładem swoim do pobożności i cnoty (gdzie wypada pacierze rano i w Wieczór razem z Uczniami odmawiać) do Nauki, obyczayności swych Uczniów zachęcał, którym wystawiać często powinien, aby się grzecznie i ludzko z wszystkiemi obchodzili, aby przystoyność każdemu mieyscu przyzwoitą zachowywali, i powinnę każdemu uszanowanie wyrządzali.

12. Opuszczaiących się Uczniów w Naukach, lub w uczęszczaniu do Szkół, wczesnie Dyrektor donieść powinien: za to bowiem każdy Uczeń scisle się sprawić będzie obowiązany, iako też za pozne do Szkół lub na Nabożeństwo przychodzenie.

13. Każdy Dyrektor obowiązany iest pewny porządek w domowym Uczniów ustanowić dozorze, tak aby iednostayny czas był powtarzania, uczenia się, czytania Xiążek, rozrywki, i przechadzki. Jezliby zaś prócz domowych Uczniów, miał nadto przychodnich, tedy i Ci regularnie do niego uczęszczaść, i naywięcey pod iego okiem bawić powinni, a z mieszkań swych nalezy, aby często przynosili swiadectwa o ich obcowaniu i nie wychylaniu się za stancyą proznem.

14 Starać się każdy Dyrektor powinien aby nie odstępnie pod ten czas był przytomnym w stancyi swoiéy, kiedy uczniowie znayduią się: niebytność albowiem iego, bywa powodem nie gotowania się Uczniów do Szkoły, a częstokroć złych wypadkow przyczyną. Jle możności także odstręczać będzie od nawiedzania siebie lub Uczniów owych, którzy swoiem bawieniem, albo pogorszyć, albo chęć do prożniactwa, baśni, lub obmow i t. d. zagrzać mogą.

15. Rodzicow Uczniów swoich, iako też i im samym często ma przypominać, iż nazadne Swięta a ni też w cześnie na Wakacye wyiezdzać nie wolno, za to bowiem każdy Uczeń karom przepisanym podlegać musi.

16. Rzeczy i Xiążki Uczniow przeglądać będzie, aby co z nich niezgineło, lub na niepotrzebną zamiane nie było obrocone.

17. Odwiedzać się na wzaiem Uczniowie czasami powinni, to atoli dziać się ma nie często, a zawsze w oczach Dyrektorów.

18. Każdy Dyrektor co Miesiąc ma oddawać Zwierzchności o swych Uczniach Rapport, w ktorym o zdrowiu, postępku w Naukach, ochędostwie, posłuszeństwie i t. d. donosic powinien, rownie iak stawić się ma za obwieszczeniem Zwierzchności na Posiedzenia, na ktorych wszystkie inne tyczące się Dyrektorów obowiązki od P. Kommissyi przepisane, czytać się zwykły.

19. Gdy się przytrafi dla słusznéy przyczyny Uczniowi nie bydź w Szkole, tedy obowiązkiem iest Dyrektora stawić się wraz z Uczniem przed Szkołą, i tam słuszność takowey niebytności osobiście zaświadczyć.

20. Każdy Uczeń Dyrektorowi swemu powolność, poszanowawanie, wdzięczność iak nayiawniéyszemi znakami okazywać powinien.

W czasie lata, zgromadzać się Uczniowie z Dyrektorami bądą do ogrodu Łobzowskiego, gdzie rozne cwiczenia sił, iako to, obroty Zołnierskie, w ciągnieniu, szykowaniu, dobywaniu, potykanie się w palcaty, wyprzedzanie się na wzgórki, gra w piłkę z żywem ubieganiem się i t. d. przez nich czynione bydź maią.

Rozłożenie nauk na rok 1789/90.